ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΠΟΥΡ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

ΤΑΡΑΓΜΕΝΗ ἡ Ἰωάννα δίπλωσε στενάζοντας τὸ γράμμα ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι της κι' ὕστερα ἔκαμε μερικὰ βήματα, μέσα στὸν κῆπο... Τὸ φθινόπωρο εἶχε χρυσώσει πειὰ τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων...

Ἡ Ἰωάννα πλανήθηκε ἐδῶ κι' ἐκεῖ κι' ἔπειτα ξεδίπλωσε πάλι τὸ γράμμα καὶ τὸ ξαναδιάβασε :

«*Γιὰ ποιὸ λόγο νὰ συναντηθοῦμε καὶ νὰ γνωριστοῦμε, ἀγαπητὴ μικρή μου φίλη ; τῆς ἔγραφαν. Ναί, εἰμαι βέβαιος, ὕστερα ἀπὸ ὅσα μοῦ γράφετε τόσον καιρό, πὼς ἔχετε μιὰ ψυχὴ πολὺ λεπτή, ἰδανική, ὡραιοπαθῆ. Εἶσθε ἐνθουσιασμένη ἀπὸ τὰ ἔργα μου. Τὰ θαυμάζετε, τὰ λατρεύετε. Αὐτὸ δὲν σᾶς φτάνει. Γιατί ἐπιμένετε νὰ μὲ γνωρίσετε καὶ προσωπικῶς ; Ἂς ἀρκεσθοῦμε στὴν ἀλληλογραφία μας. Γιὰ μένα, τὰ γράμματά σας εἶνε φῶς, ἄρωμα, δροσιά. Ἡ ψυχή μου τὰ ρουφᾶει ἀχόρταγα. Εἶνε ἡ παρηγοριά μου...*»

Ἴσως ἔχει δίκηο, σκέφθηκε ἡ Ἰωάννα, κρύβοντας τὸ γράμμα σ' ἕνα βιβλίο ποὺ κρατοῦσε. Θὰ εἶνε ἴσως καλύτερα νὰ μείνῃ ἕνα ὄνειρο μόνο ἡ περιπέτεια αὐτή. Καὶ ὅμως λυπᾶμαι γι' αὐτό... Ναί... Τὰ βιβλία του εἶνε θαυμάσια. Αὐτὸ ποὺ διαβάζω τώρα ἰδίως... Εἶμαι βέβαιη ὅτι καὶ ἡ προσωπική του γνωριμία θὰ μ' ἐνθουσίαζε... Τὸν φαντάζομαι νέο, ὡραῖο, χαριτωμένο. Τί κρίμα ! Τί κρίμα, ποὺ δὲν θέλει νὰ τὸν γνωρίσω !...

Ἔξαφνα, τὴ στιγμὴ αὐτή, ἡ Ἰωάννα ἄκουσε κάποιον νὰ τὴν φωνάζῃ. Ὁ Μπερνὰρ Ντερὸς φάνηκε νὰ πλησιάζῃ γελαστὸς πρὸς τὸ μέρος της.

— Δεσποινίς, τῆς εἶπε, δυὸ φορὲς σᾶς φώναξα καὶ δὲν μ' ἀκούσατε. Εἰσαστε πολὺ ἀφηρημένη σήμερα. Τί σκέπτεσθε ἄραγε ;...

— Δὲν σκέπτομαι τίποτε ποὺ νὰ σᾶς ἐνδιαφέρῃ, ἀπάντησε ἀγέρωχα ἡ Ἰωάννα.

— Δεσποινίς, εἶπε ὁ Μπερνάρ, καὶ ἡ παραμικρὴ σας σκέψις μ' ἐνδιαφέρει. Τὸ ξέρετε καλὰ αὐτό. Ἐσεῖς ὅμως δὲν ἐνδιαφέρεσθε καθόλου γιὰ μένα...

Ὁ Μπερνὰρ Ντερὸς ἦταν ἕνας χαριτωμένος νέος ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ. Πολλὰ κορίτσια θὰ ἦσαν εὐτυχισμένα ἂν βρισκόντουσαν στὴ θέσι τῆς Ἰωάννας, ἂν ὁ Ντερὸς τ' ἀγαποῦσε ὅσο ἀγαποῦσε αὐτή. Μὰ ἡ Ἰωάννα δὲν ἐνδιαφέρονταν γι' αὐτόν. Σκεπτόταν πάντα τὸν περίφημο συγγραφέα καὶ ποιητὴ Βενσὰν Μενγκιέ, αὐτὸν μὲ τὸν ὁποῖο ἀλληλογραφοῦσε τώρα τόσον καιρό. Μά, νὰ ποὺ αὐτὸς δὲν ἤθελε νὰ γνωριστοῦν. Δὲν τὸ ἤθελε...

Ἡ Ἰωάννα γύρισε τώρα, κύτταξε στὰ μάτια τὸν Μπερνὰρ καὶ δὲν τῆς φάνηκε πειὰ τόσο ἀντιπαθητικός, ὅσο ἄλλοτε. Ναί, ὁ Μπερνὰρ δὲν ἦταν ποιητής, ἦταν ὅμως νέος, κομψὸς καὶ τὴν ἀγαποῦσε. Γιατί λοιπὸν νὰ σκέπτεται τὸν ἄγνωστο ποιητὴ ποὺ δὲν τὴν ἀγαπᾶ ; Γιατί νὰ διώχνῃ τὸν νεαρὸ ἀξιωματικό, ποὺ δὲν χτυποῦσε παρὰ μόνο γι' αὐτὴν ἡ καρδιά του ; Ἔτσι μετανοιωμένη ἡ Ἰωάννα γιὰ τὸν πρῶτο ἀπότομο τρόπο της, ἔδωσε τὸ χέρι της στὸν Μπερνὰρ καὶ τοῦ εἶπε :

— Μπερνάρ, θέλεις νὰ περπατήσουμε λίγο μαζύ, στὸν κῆπο ;... Τὸ θές ;...

Ἐκεῖνος τὴν κύτταξε βαθειὰ στὰ μάτια καὶ τῆς ἔδωσε τὸ χέρι του νὰ στηριχθῆ...

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ χρόνια ὁ Μπερνὰρ καὶ ἡ Ἰωάννα Ντερὸς ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ὅπου εἶχαν κάμει τὸ ταξεῖδι τοῦ γάμου των. Ταξείδευαν μ' ἕνα ὡραῖο μεγάλο πλοῖο. Ὁ καιρὸς ἦταν θαυμάσιος κι' ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐπιβάτες ἦσαν ἀπάνω στὸ κατάστρωμα. Ὁ Μπερνὰρ κι' ἡ Ἰωάννα καθόντουσαν σιμὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο καὶ πότε κύτταζαν τὴν θάλασσα, πότε συνομιλοῦσαν σιγά. Ἦσαν εὐτυχισμένοι, ἦσαν ἐρωτευμένοι, καὶ τὸ ταξεῖδι τους τοὺς φαίνοταν σὰν ὄνειρο.

Ἔξαφνα πλησίασε κοντά τους καὶ κάθησε πλάϊ τους ἕνα παράξενο ξευγάρι. Ἐκεῖνος ἦταν κοντός, χοντρός, κόκκινος, μὲ μιὰ φυσιογνωμία πολὺ κοινή, καθόλου εὐγενική, κι' ἐκείνη ἦταν ψηλή, ἀδύνατη, βαμμένη πολὺ χτιστητά, μὲ κατάμαυρα μαλλιὰ καὶ μακρυὰ σκουλαρίκια χρυσά, τὰ ὁποῖα τὴν ἔκαναν νὰ μοιάζῃ σὰν τσιγγάνα. Φοροῦσε ἀκόμα ἕνα φόρεμα κίτρινο, πολὺ χτυπητὸ κίτρινο...

— Τί παράξενο ζευγάρι ! εἶπε ἡ Ἰωάννα χαμογελῶντας στὸν ἄντρα της, ὁ ὁποῖος ἦταν τόσο κομψὸς καὶ χαριτωμένος μὲ τὴν ναυτική του στολή.

— Δὲν μαντεύεις λοιπὸν ποιὸς εἶνε ὁ σύζυγος ; τὴ ρώτησε ὁ Μπερνάρ.

— Μὰ ὄχι, ἀποκρίθηκε ἡ Ἰωάννα. Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ξέρω ποιὸς εἶνε αὐτὸς ὁ κοντόχοντρος κύριος ; Δὲν τὸν εἶδα ποτὲ ἄλλοτε.

— Καὶ ὅμως, εἶπε πάλιν ὁ Μπερνάρ, πολλὲς φορὲς μοῦ μίλησες μὲ θαυμασμὸ γι' αὐτόν.

— Μπερνάρ !... φώναξε ξαφνιασμένη ἡ Ἰωάννα, θ' ἀστειεύεσαι βέβαια... Δὲν εἶνε δυνατόν...

— Κι' ὅμως, ἀγαπημένη μου, ὁ χοντρὸς αὐτὸς κύριος εἶνε ὁ ποιητὴς τῶν «Διαλεχτῶν Ψυχῶν».

— Πῶς ;... Εἶνε ὁ Βενσὰν Μενγκιέ ; Ὁ ποιητὴς !...

Τὸ πρόσωπο τῆς Ἰωάννας ἐξέφραζε τόσην ἀπορία, ὥστε ὁ Μπερνὰρ ἄρχισε νὰ γελᾶ.

— Σοῦ φαίνεται τόσο παράξενο, Ἰωάννα, τῆς εἶπε. Τὸν φανταζόσουν λοιπόν, διαφορετικό ;

— Ὤ, βέβαια... Κι' αὐτὴ ἡ κακοβαμμένη κυρία ποὺ τὸν συνοδεύει ποιὰ εἶνε ;

— Εἶνε μιὰ χορεύτρια Ἰσπανίδα. Ἡ Κοντσίτα Μαντόζα, φίλη τον...

Ἡ Ἰωάννα χαμογέλασε στενοχωρημένα.

— Θεέ μου ! ψιθύρισε. Εἶνε αὐτὸς ὁ Βενσὰν Μενγκιέ !... Αὐτὸς ποὺ ἐκφράζει τόσο ὡραῖα, τόσο εὐγενικὰ αἰσθήματα στὰ βιβλία του ; Αὐτὸς ποὺ ἐξυμνεῖ τὸν ἁγνὸ ἔρωτα, τὶς ἰδανικὲς παρθένες, τὶς λευκὲς καὶ ἄσπιλες σὰν τὰ κρίνα ; Καὶ τώρα ;... Τὸν βλέπω στὸ πλάϊ μιᾶς τόσο ἀκαλαίσθητης καὶ γελοίας σχεδὸν γυναίκας !...

— Ἀγαπημένη μου Ἰωάννα, τῆς εἶπε ὁ Μπερνάρ, καὶ οἱ μεγαλείτεροι ποιηταὶ εἶνε ἄνθρωποι. Δὲν πρέπει νὰ κρίνοψμε ἕναν ποιητὴ μόνον ἀπὸ τὰ ἔργα του. Οὔτε πάλι νὰ τὸν καταδικάζοψμε ὡς ἄνθρωπο. Καὶ οἱ ποιηταὶ ἀκόμα ἔχουν τὶς ἀδυναμίες τους, τὰ σωματικὰ καὶ ἠθικὰ ἐλαττώματά τους. Στοιχηματίζω ὅτι ἐφανταζόσουν τὸν Μενγκιὲ ὡς ἕνα πρόσωπο ἰδανικό, ὡς ἕναν ἡμίθεο. Δὲν εἶνε ἔτσι ;...

Ἡ Ἰωάννα κοκκίνησε κάτω ἀπὸ τὸ ἀνθοστολισμένο της καπέλλο.

— Ναί, εἶπε, τὸν ἐφανταζόμοιν ἐντελῶς διαφορετικό. Εἶχα μάλιστα καὶ ἀλληλογραφία μαζύ του γιὰ κάμποσο καιρό.

— Ὄχι δά, εἶπε ὁ Μπερνὰρ χαμογελῶντας. Μὲ κάνεις νὰ ζηλεύω...

— Ἦταν τότε ποὺ μέναμε στὸ Ἀροντέν, ἐξακολούθησε ἡ Ἰωάννα. Ἤμουν μόνη καὶ λυπημένη... Ὁ παπποῦς μου ἦταν ἄρρωστος. Θυμᾶσαι ;... Ἐσὺ ἐρχόσουν μόνο δυὸ φορὲς τὸν μῆνα ἀπὸ τὸ Παρίσι γιὰ νὰ μᾶς βλέπῃς. Κι' ἡ ἀλληλογραφία μου μὲ τὸν Μενγκιὲ μὲ ἀπησχόλησε καὶ μὲ παρηγόρησε ἐπὶ ἕνα χρόνο σχεδόν...

— Κι' ἔπειτα ;

— Ὅταν γύρισα στὸ Παρίσι, θέλησα νὰ τὸν γνωρίσω. Μὰ αὐτὸς δὲν τὸ θέλησε. Φοβότανε ἴσως μήπως ἀπογοητευθῶ βλέποντάς τον. Πόσο εἶχε δίκηο !...

— Τόσο λοιπὸν σὲ ἀπογοήτευσε σήμερα ὁ θελκτικός σου πρίγκηψ, ὁ βασιλιᾶς τῶν ὀνείρων σου ;

— Ὁ θελκτικός μου πρίγκηψ, ὁ βασιλιᾶς τῶν ὀνείρων μου εἶσαι ἐσύ, ἀγάπη μου, εἶπε ἡ Ἰωάννα. Ἐσὺ ποὺ μὲ τὸν ἀληθινό, τὸν ἁγνὸ ἔρωτά σου, κατώρθωσες νὰ κατακτήσῃς τὴν καρδιά μου. Σὺ ποὺ ὡμόφρηνες τὴ ζωή μου καὶ μοῦ ἔδωκες τόση εὐτυχία, ὅση ποτέ, κανένας ποιητὴς δὲν μοῦδωσε μὲ τὰ ὡραιότερα βιβλία του...

Ὁ Μπερνὰρ ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του τὴν Ἰωάννα μὲ λαχτάρα.

— Ἀγάπη μου, τῆς εἶπε, ἡ πραγματικότης εἶνε τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς ἄσχημη, τόσο ἄσχημη !... Γι' αὐτό, ὅταν βρῇ κανεὶς τὴν ἐμορφιὰ δὲν πρέπει ν' ἀφίνῃ νὰ τοῦ φεύγῃ...

Τὸ πλοῖο προχωροῦσε ἐλαφρὰ πάνω στὴ γαλανὴ θάλασσα, τὴν ἄπειρη καὶ φωτεινὴ σὰν τὸν ἔρωτά τους...

Ἡ Ἰωάννα πλανήθηκε ἀργὰ ἐδῶ κι' ἐκεῖ, κι' ἔπειτα...

σία τῆς Ἐλευθέρας Πατρίδος ! Ἤ πάλιν εἰς τὸ Δαδὶ ἀνακατωμένος ἀνάμεσα εἰς χιλιάδας Τούρκων ἤθελες κλείσει τὰ μάτια σου πληγωμένος ἀπὸ κανένα θανατηφόρον ἐχθρικὸν βόλι. Κρῖμα ὅμως εἰς τ' ὄνομά σου, εἰς τοὺς κόπους σου, εἰς τὶς μεγάλες ἐλπίδες, ὁποῦ ἡ Πατρὶς καὶ ἡ Χριστιανωσύνη ὅλη ἔλαβε διὰ λόγου σου !

»*Τί ἠμπορεῖ κανεὶς ν' ἀπολογηθῇ εἰς τοὺς ἐχθρούς σου, ὁποῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐδυσφήμιζαν τὸ ὄνομά σου καὶ παρεξηγοῦσαν τὰ κομμάτα σου ὅλα καὶ τοὺς λόγους σου ὅλους, ὅσον καλοὶ καὶ πατριωτικοὶ καὶ ἂν ἦτον ; Ἐσὺ ὁ ἴδιος σήμερον ἐπιβεβαιώνεις τοὺς λόγους των μὲ ταῦτα τὰ φερσίματά σου... Χιλιάδες δίκαια καὶ νὰ εἶχες διὰ νὰ εἶσαι ψυχραμένος ἐναντίον μερικῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Γένους σου, δὲν ἠμποροῦσαν ν' ἀθωώσουν τὰ ἔργα σου.*

»*Τί ἔχεις ν' ἀπολογηθῆς ; ἠμπορεῖς νὰ προβάλῃς τὰς δεκαπέντε χιλιάδας ψωροχρόσια, ὁποῦ σοῦ χρεωστοῦν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τὸν ἰατρόν σου, ὁποῦ τὸν κρατοῦν ; Ἄ, βέβαια ὄχι !*».

Ἡ 15 χιλιάδες γρόσια, ποὺ ἀναφέρονται στὸ παραπάνω ἄρθρο ἦταν ὅσα ἐξώδεψε ὁ Ἀνδροῦτσος γιὰ ν' ἀγοράσῃ μπαροῦτι ἀπὸ τὰ Ψαρά. Ὁ γιατρός του ἦταν ἕνας ἐμπειρικὸς χειροῦργος, Ὀθωμανός, τὸν ὁποῖον κρατοῦσαν οἱ κυβερνητικοὶ στὰς Ἀθήνας διὰ τῆς βίας, λέγοντες ὅτι τοὺς χρειάζεται γιὰ νὰ γιατρεύῃ τὴ φρουρά.

Στὸ ἀκόλουθο φύλλο θὰ ἰδοῦμε τὸ δραματικώτατο τέλος τοῦ ἥρωός αὐτοῦ.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ